

RADA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

Materiál na 3. zasadnutie rady
Bod č. 3

Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Podnet:

Plán činnosti rady na rok 2025

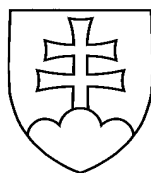
Obsah materiálu:

1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Ján Štovka
riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Bratislava január 2026

NÁVRH UZNESENIA RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

č.

z 21. januára 2026

TÝKAJÚCE SA CELEJ RADY

k Správe o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Správu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Bratislava január 2026

Predkladacia správa

Materiál „*Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín*“ predkladá riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín v zmysle Plánu činnosti Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „rada“) na rok 2025. Cieľom materiálu je poskytnúť členkám a členom rady priebežnú informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na zasadnutie komory národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny s aktuálnym stavom k 31.12.2025.

Prehľad podpornej činnosti k výzvam č. 1 – 5 na rok 2025

Národnostná menšina	počet doručených žiadostí	počet hodnotených projektov	počet podporených projektov	suma podporených projektov	počet nepodporených	suma nepodporených
bulharská	17	16	11	84 146	5	51 395
česká	57	56	46	310 575	10	77 672
chorvátska	10	9	8	77 105	1	3 600
maďarská	1 184	1 149	955	4 557 543	194	2 107 968
moravská	15	14	13	122 688	1	4 300
nemecká	24	23	16	157 741	7	87 430
poľská	31	31	22	122 687	9	74 140
rómska	457	418	237	1 785 782	181	2 338 624
rusínska	198	195	161	539 358	34	239 705
ruská	20	16	13	93 580	3	8 045
srbská	12	10	8	42 990	2	15 546
ukrajinská	45	42	32	175 268	10	156 480
vietnamská	22	20	15	96 397	5	79 730
židovská	33	31	26	96 398	5	282 791
IDP	80	67	38	262 902	29	421 078
Spolu	2 205	2 097	1 601	8 525 160	496	5 948 504

V rámci piatich výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia v roku 2025 Fond na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len „Fond“) spracoval 2 205 doručených žiadostí, z ktorých bolo 2 097 projektov hodnotených. Z tohto počtu bolo podporených 1 601 projektov, s celkovou sumou poskytnutých finančných prostriedkov 8

525 160,-€. Nepodporených projektov bolo 496, pričom suma nepodporených projektov predstavuje 5 948 504,- €.

K 31. 12. 2025 bolo vyplatených 1 493 žiadostiach v celkovej výške 8 142 004,- €.

Dňa 4. júla 2025 sa uskutočnilo zasadnutie odbornej rady ruskej národnostnej menšiny v súvislosti s dodatočnou výzvou č. 5/2025.

Vzhľadom na to, že funkčné obdobie riaditeľa Fondu na podporu kultúry národnostných menšín je štyri roky, mandát riaditeľky, Aleny Kotvanovej, uplynul dňa 31. júla 2025. V súlade s § 4 ods. 5 zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde bol od 1. augusta 2025 do funkcie riaditeľa Fondu na podporu kultúry národnostných menšín menovaný pán Ján Štovka, ktorého do funkcie vymenovala Ministerka kultúry Slovenskej republiky Martina Šimkovičová.

Dňa 11. augusta 2025 sa následne uskutočnilo zasadnutie odbornej rady bulharskej národnostnej menšiny k dodatočnej výzve č. 5/2025.

Príprava dotačného roka 2026 - Štruktúra podpornej činnosti na rok 2026

Fond sa 8. augusta 2025 obrátil na členov a členky odborných rád v súlade s § 7 ods. 3 zákona č. 138/2017 o Fonde, podľa ktorého odborné rady spolupracujú pri príprave výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia z Fondu, so žiadosťou o pripomienkovanie návrhu Štruktúry podpornej činnosti na rok 2026.

Zasadnutie Správnej rady fondu, na ktorom bola schválená Štruktúra podpornej činnosti, sa uskutočnilo 10. novembra 2025. Schválenie Štruktúry podpornej činnosti na rok 2026 je podmienkou vyhlásenia výziev na predkladanie žiadostí o štipendium alebo dotáciu Fondu na rok 2026.

Priority podpornej činnosti Fondu na rok 2026:

V rámci prípravy výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia z Fondu na rok 2026 sa Fond v nadväznosti na § 7 ods. 3 zákona č. 138/2017 o Fonde obrátil na Odborné rady, aby v súlade s predmetným ustanovením určili v oblasti svojho pôsobenia priority podpory na rok 2026 a zameranie predkladaných projektov.

V zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde, ministerstvo kultúry je oprávnené si vyhradiť, že najviac 20 % z príspevku do fondu podľa odseku 1 bude prednostne použitých na podporu priorít určených ministerstvom kultúry.

Priority Ministerstva kultúry na rok 2026:

1. podpora projektov v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva súvisiace s implementáciou Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, pri príležitosti 20. výročia jeho ratifikácie Slovenskou republikou (10%),
2. podpora aktivít zameraných na 215. výročie narodenia a 140. výročie úmrtia Franza Liszta (5%),

3. podpora aktivít zameraných na 170. výročie narodenia a 100. výročie úmrtia Alojza Štróbla (3%),
4. podpora aktivít zameraných na 130. výročie úmrtia Viktora Oskara Tilgnera (2%).

Priority odborných rád a koordinačnej rady podľa národnostných menšín
Priority Odbornej rady kultúry českej národnostnej menšiny:

1. podpora projektov žiadateľov, ktorí sú združeniami českej menšiny ako nositeľov autentickej menšinovej kultúry a ich vlastnej umeleckej, kultúrnej a vzdelávacej činnosti a výskumu
2. podpora vydávania vlastných menšinových periodík, neperiodík a webových stránok
3. podpora projektov pre deti a mládež

Priorita Koordinačnej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny:

1. Podpora projektov zameraných na plnenie cieľov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 v kontexte 80. výročia od začiatku novodobej asimilačnej politiky voči Rómom v období socializmu
2. 55. výročia 1. Svetového kongresu Rómov a 35. výročia uznania rómskej národnostnej menšiny

Priority Odbornej rady kultúry vietnamskej národnostnej menšiny:

Deň Vietnamu 2026

Priority Odbornej rady kultúry židovskej národnostnej menšiny:

1. podpora projektov smerujúcich k zachovaniu kultúrnej identity príslušníkov menšiny
2. podpora projektov smerujúcich k rozvoju komunitného života menšiny
3. podpora projektov ochrany, dokumentácie, výskumu, prezentácie hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva

Zvolanie Koordinačnej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny, schválenie presunu finančných prostriedkov a zrušenie Výzvy č. 6/2025 z dôvodu dodržania limitu verejných výdavkov

Podľa § 7 ods. 11 zákona č. 138/2017 o Fonde zvolal riaditeľ Fondu rokovanie koordinačnej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny, a to 20. augusta 2025 za účelom určenia priorít podpornej činnosti kultúry rómskej národnostnej menšiny na rok 2026 a za účelom hlasovania o presune neprerozdelených finančných prostriedkov v celkovej sume 150 933,- € z prioritnej oblasti B do prioritnej oblasti C. Uznesením č. 4 z 20. 8. 2025 k bodu 6 si koordinačná rada kultúry rómskej národnostnej menšiny schválila presun neprerozdelených finančných prostriedkov v sume 150 933,- eur z prioritnej oblasti B v prospech prioritnej

oblasti C. V rámci zasadnutia členovia Koordinačnej rady požiadali Fond o vyhlásenie druhej výzvy pre podprogramy 3.1.2. Divadelné prehliadky, festivaly, súťaže a iné aktivity a 3.2.2 Hudobné prehliadky, festivaly, súťaže a iné aktivity.

Fond následne vyhlásil dňa 5. 9. 2025 Výzvu č. 6/2025 na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie pre rómsku národnostnú menšinu za účelom zachovania, vyjadrenia, ochrany a rozvoja identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín a výchovy a vzdelávania k právam osôb patriacich k národnostným menšinám v podprogramoch 3.1.2 Divadelné prehliadky, festivaly, súťaže a iné aktivity a 3.2.2 Hudobné prehliadky, festivaly, súťaže a iné aktivity s výškou disponibilných finančných prostriedkov 150 933,- Eur.

Vzhľadom na to, že Fond bol písomne upovedomený Ministerstvom financií SR, teda orgánom, ktorý v zmysle § 30aa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vypočítava limit verejných výdavkov, na povinnosť všetkých dotknutých subjektov dodržať predmetný limit verejných výdavkov ustanovený na príslušný rok pod hrozbou zákonných sankcií. V nadväznosti na uvedené Fond konštatoval, že výška disponibilných finančných prostriedkov na Výzvu č. 6 v zmysle bodu I nie je k dispozícii na vyplatenie budúcich podporených projektov v roku 2025, a to vzhľadom na zákonom ustanovený limit verejných výdavkov a s limitom súvisiacimi dôvodmi:

1. Aplikácia zákonom ustanoveného limitu verejných výdavkov negatívne ovplyvňuje vyplácanie aj tých projektov, ktoré sú podporené ku dňu vydania tohto rozhodnutia;
2. Ustanovenie § 20 ods. 4 zákona č. 138/2017 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je Fond povinný pri používaní finančných prostriedkov zachovávať hospodárnosť a efektívnosť ich použitia. Vzhľadom na uvedené nie je prípustné uvoľnenie ďalších finančných prostriedkov nad rámec tých finančných prostriedkov, ktoré Fond už uvoľnil a ktoré je Fond povinný vyplatiť z už uzatvorených zmlúv o poskytnutí finančných prostriedkov, pretože v takomto prípade by bol zákonom ustanovený limit verejných výdavkov prekročený.

Na základe uvedených skutočností riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín rozhodol o zrušení predmetnej výzvy.

Zvolanie Koordinačnej rady kultúry maďarskej národnostnej menšiny a schválenie rozdelenia finančných prostriedkov na rok 2026

V nadväznosti na § 7 ods. 11 zákona č. 138/2017 o Fonde, podľa ktorého Koordinačná rada rozhoduje o rozdelení finančných prostriedkov podľa § 22 ods. 2, zvolal riaditeľ Fondu rokovanie koordinačnej rady kultúry maďarskej národnostnej menšiny, a to 12. 10. 2025.

Koordinačná rada pre maďarskú národnostnú menšinu prijala rozhodnutie o rozdelení finančných prostriedkov pre kultúru maďarskej národnostnej menšiny na rok 2026 nasledovne:

pre prioritnú oblasť a) – 36 %,

pre prioritnú oblasť b) – 32 %,
pre prioritnú oblasť c) – 32 %.

Stav podpisu zmlúv a vyplatených prostriedkov k 15. novembru 2025 – projekty podporené Výzvami 1.–5. za rok 2025

K 15. 11. 2025 je podpísaných a vyplatených k uvedenému dátumu 1 475 (92,13%) zmlúv o poskytnutí dotácie alebo štipendia z celkového počtu 1 601 podporených projektov z 1.-5. výzvy za rok 2025 v celkovej výške 7 912 354,- eur.

Výzvy Fondu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia na rok 2026:

Fond zverejnil **Harmonogram výziev na rok 2026** v novembri 2025 a následne v súlade s uvedeným harmonogramom zverejnil prvú výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie za účelom zachovania, vyjadrenia, ochrany a rozvoja identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín a výchovy a vzdelávania k právam osôb patriacich k národnostným menšinám pre programy a národnostné menšiny uvedené v tabuľke.

HARMONOGRAM VÝZIEV NA ROK 2026

Číslo výzvy	Začiatok predkladani a žiadostí	Termín predkladani a žiadostí	Národnostná menšina / Program / Podprogram	Forma podpory
1	13.11.2025	27.11.2025	maďarská - 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
			maďarská - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia/Štipendium
			rómska - 2.1.1	Štipendium
			rómska - 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
			rómska - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia/Štipendium
			rusínska - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			rusínska - 1.5, 1.6	Dotácia/Štipendium

			rusínska - 2.1.1	Štipendium
			rusínska - 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5	Dotácia
			rusínska - 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
			rusínska - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia/Štipendium
2	5.12.2025	19.12.2025	bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, ruská, srbská, ukrajinská, vietnamská a židovská - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, ruská, srbská, ukrajinská, vietnamská a židovská - 1.5, 1.6, 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia/Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, ruská, srbská, ukrajinská, vietnamská a židovská - 2.1.1	Štipendium
			maďarská - 1.1, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			maďarská - 1.5, 1.6	Dotácia/Štipendium
3	2.1.2026	16.1.2026	interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.1, 4.4	Dotácia
			interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.2, 4.3	Dotácia/Štipendium
			maďarská - 2.1.1	Štipendium
			maďarská - 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5	Dotácia
4	26.1.2026	6.2.2026	maďarská - 1.2	Dotácia

			rómska - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			rómska - 1.5, 1.6	Dotácia/Štipendium

Zvolanie Koordinačnej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny a schválenie rozdelenia finančných prostriedkov na rok 2026

V nadväznosti na § 7 ods. 11 zákona č. 138/2017 o Fonde, podľa ktorého Koordinačná rada rozhoduje o rozdelení finančných prostriedkov podľa § 22 ods. 2, zvolal riaditeľ Fondu rokovanie koordinačnej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny, a to 02. 12. 2025.

Koordinačná rada si za predsedu Koordinačnej rady pre zasadnutie konané dňa 02. 12. 2025 zvolila za svojho predsedu p. Richtera Ladislava

Koordinačná rada pre rómsku národnostnú menšinu prijala rozhodnutie o rozdelení finančných prostriedkov pre kultúru rómskej národnostnej menšiny na rok 2026 nasledovne:

pre prioritnú oblasť a) – 40 %,
pre prioritnú oblasť b) – 20 %,
pre prioritnú oblasť c) – 40 %.

Voľby do odborných rád Fondu

V súvislosti s uplynutím funkčného obdobia súčasných členov odborných rád Fondu k 30. januáru 2026 Fond pristúpil k realizácii volieb do jednotlivých odborných rád. Harmonogram volieb bol nasledovný:

Srbská odborná rada: voľba sa uskutočnila dňa 3. septembra 2025 (mandát členov uplynul 5. apríla 2025);

Bulharská, moravská a česká odborná rada: voľby sa uskutočnili dňa 4. novembra 2025;

Nemecká a rusínska odborná rada: voľby sa uskutočnili dňa 5. novembra 2025;

Ruská, židovská a ukrajinská odborná rada: voľby sa uskutočnili dňa 6. novembra 2025;

Chorvátska odborná rada: voľba sa uskutočnila dňa 10. novembra 2025.

Pol'ská odborná rada: voľby sa nekonali, vzhľadom na to, že nespĺnili podmienky v zmysle vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 163/2017 Z. z..

Maďarská a rómska odborná rada: voľby sa uskutočnili 10. decembra 2025.

Činnosť Dozornej komisie

Dozorná komisia ako kontrolný orgán Fondu, ktorý dohliada na výkon činnosti Fondu a na jeho súlad s platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Fondu, vykonávala svoju činnosť v súlade so zákonom č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín v znení neskorších predpisov.

Dozorná komisia zasadla dňa 18. decembra 2025. V súlade s článkom 6 vnútorných predpisov Fondu si Dozorná komisia na svojom zasadnutí spomedzi svojich členov zvolila predsedu Dozornej komisie. Za predsedu dozornej komisie bol zvolený Peter Nemec.

Riaditeľ Fondu Ján Štovka na zasadnutí informoval členov Dozornej komisie o činnosti Fondu.

Zefektívňovanie procesov Fondu

Fond dňa 29. 10. 2025 uskutočnil pracovné stretnutie so zástupcami rusínskej národnostnej menšiny v Stakčíne, na ktorom poskytol informácie o najčastejších nedostatkoch pri predkladaní žiadostí, ako aj o opakujúcich sa chybách zistených pri finančnom vyúčtovaní.

Fond zároveň uvádza zámer pravidelne sa zúčastňovať stretnutí s národnostnými menšinami, s cieľom minimalizovať chyby pri podávaní žiadostí, zefektívniť kontrolný proces a tým urýchliť vyplácanie podporených dotácií a štipendií.

Ďalej Fond zaviedol rotačný systém pridelovania žiadostí medzi referentov, čo sa v nadchádzajúcom dotačnom roku očakáva ako opatrenie prispievajúce k zvýšeniu efektívnosti spracovania a následného vyplácania žiadostí.

Fond zároveň dlhodobo poukazuje na závažnú personálnu poddimenzovanosť. Na celkový počet doručených žiadostí, ktorých každoročne pribúda – v aktuálnom roku ich bolo 2 205 – pripadá iba 5,5 referenta. Uvedený stav predstavuje výrazné a pretrvávajúce poddimenzovanie personálnych kapacít potrebných na zabezpečenie efektívneho a kvalitného výkonu činnosti fondu.

Aktívny monitoring podporených projektov

Fond bude od roku 2026 realizovať systematický aktívny monitoring podujatí a podporených projektov priamo v teréne. Cieľom tohto opatrenia je zvýšiť transparentnosť a zabezpečiť efektívne využívanie verejných prostriedkov.

V Bratislave 12. 1. 2026

Odpoveď na otázky členov Komory národnostných menšín Rady vlády SR pre národnostné menšiny pre Fond na podporu kultúry národnostných menšín

1. Zvažuje Fond zrušenie rotačného systému pridelovania agendy jednotlivým referentom, ktorý spôsobuje, že referentom trvá určitý čas zorientovať sa v problematike jednotlivých národností?

Rotačný systém sa vzťahuje výlučne na maďarskú národnostnú menšinu a je uplatňovaný od dotačného roku 2026.

2. Vzhľadom na administratívne náročné dožiadania v rámci kontrol vyúčtovania projektov je možné zverejniť na webovej stránke Fondu vzorové dokumenty použiteľné pri správnom vyúčtovaní projektov, aby sa predišlo dodatočnému dokladovaniu podkladov? Poznámka českej národnosti: Zrejme z dôvodu častej zmeny zamestnancov Fondu alebo z nedostatočného systému práce sa stáva, že zaslané dokumenty, najmä dokumenty vyúčtovania sa opakovane strácajú a občianske združenia sú potom vyzývané, aby ich poslali znova, čo komplikuje náročnú prácu dobrovoľných funkcionárov občianskych združení a iných žiadateľov.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín si dovoľuje uviesť, že tvrdenie o strate účtovných alebo iných relevantných dokladov z dôvodu personálnych zmien nezodpovedá skutočnosti. Fond má nastavené štandardizované interné postupy evidencie, archivácie a spracovania dokumentácie, ktoré zabezpečujú kontinuitu a zachovanie všetkých doručených podkladov bez ohľadu na personálne zmeny. Výzvy adresované prijímateľom na opätovné predloženie dokladov k vyúčtovaniu sa týkajú výlučne prípadov, v ktorých neboli doklady doručené v požadovanom rozsahu, forme alebo kvalite, prípadne neboli predložené v súlade s podmienkami zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov. Fond pri výkone svojej činnosti postupuje v súlade s platnými právnymi predpismi a nenesie zodpovednosť za neúplnosť alebo nesprávnosť dokumentácie predloženej prijímateľmi.

3. V materiáli predloženom na rokovanie Komory národnostných menšín rady (3. 12. 2025) sú uvedené priority na rok 2026 zo strany MK SR a zo strany odborných alebo koordinačných rád českej, rómskej, vietnamskej a židovskej národnostnej menšiny. Neurčilo ostatných 11 odborných rád žiadne priority na budúci rok, alebo boli tieto priority len vynechané z materiálu?

Národnostné menšiny, ktoré si určili priority, sú zapracované do Štruktúry podpory činnosti na rok 2026. Ostatné menšiny si neurčili žiadne priority.

4. Kedy plánuje zasadiť pracovná skupina na prípravu novely zákona o Fonde? Je Fondu známy časový horizont prípravy tejto novely?

Fond nemá informácie o akejkoľvek pracovnej skupine, ktorá by riešila novelu zákona.

5. Aké sú možnosti zvrátiť rozhodnutie Fondu presúvať nevyčerpané dotácie na prevádzku Fondu, čo znižuje transparentnosť a vyvoláva dojem úmyselného

nevyplácania dotácií? Poznámka českej národnosti k tejto otázke: Prostriedky nespotrebované národnostnou menšinou v kalendárnom roku by sa mali: buď a/ previesť menšine do ďalšieho roka, alebo b/ zo všetkých menšín zhrnúť a rozdeliť v ďalšom roku percentuálne podľa početnosti menšín. Je nezmyselným a nebezpečným riešením ich presúvať v prospech činnosti Fondu, pretože to môže vytvárať snahu činiť na strane Fondu prekážky pre schvaľovanie projektov.

Neprerozdelené finančné prostriedky sa presúvajú do spoločného balíka neprerozdelených finančných prostriedkov všetkých národnostných menšín, ktorý sa v nasledujúcom roku rozdeľuje podľa percentuálneho rozdelenia stanoveného zákonom o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín v zmysle zákona č. 138/2017 Z. z. Neprerozdelené finančné prostriedky sú určené výlučne na podporu menšín a v žiadnom prípade neslúžia na financovanie prevádzky Fondu v zmysle zákona.

Otázky jednotlivých národností

Česká:

1. Nesprávny predpis, upravujúci voľbu členov Odbornej rady malých národnostných menšín. Tieto menšiny majú svoju činnosť v registri evidovaných organizácií Fondu zaregistrovanú prevažne pod písmenom a/- kultúrna, osvetová a výchovná činnosť, aj keď niektoré z nich vykonávajú celé roky aj činnosť pod písmenom b/ a c/ teda vlastnú umeleckú činnosť a vydavateľskú činnosť. Preto by bolo potrebné predpis upraviť tak, aby také organizácie sa mohli registrovať súčasne aj pod písmenom b/ a c/ a mohli tak navrhovať aj kandidátov do Odbornej rady svojej menšiny súčasne aj za písmeno b/ a c/, aby takí kandidáti mohli byť potom riadne volení a nemuseli byť navrhovaní na nomináciu riaditeľovi Fondu. Mandát zvolených je významne silnejší a požíva teda vyššie authority. Môže byť táto otázka zaradená medzi témy prerokované pracovnou skupinou pre novelu zákona o Fonde?

Áno môže byť táto otázka zaradená medzi témy prejednávania pracovnej skupiny pre novelu zákona o Fonde.

2. Nové odborné rady, ktoré nemajú zvolený plný počet svojich členov, je nutné nominovať čím skôr, aby sa nezdržoval proces schvaľovania projektov. Kedy sa plánuje ich doplnenie?

Všetky odborné rady budú vymenované k 31. 1. 2026, po zániku mandátu súčasných členov odborných rád, ktorý uplynie dňa 30. 1. 2026.

3. Koncové kontroly vyúčtovania majú oneskorenie 2 roky, čo vytvára stav, že to zo strany organizácií nemá ani kto dokončiť. Ako plánuje nové vedenie túto situáciu vyriešiť?

Vzhľadom na skutočnosť, že v rokoch 2019–2021 nebola kontrola vyúčtovaní systematicky vykonávaná, došlo k časovému sklzu. Kontrolné procesy sú aktuálne riadne nastavené a prebiehajú kontinuálne, čím sa zabezpečuje dobiehanie predchádzajúcich rokov.

Goralská

1. V akom stave je príprava novely zákona Fondu, ktorou sa do zákona zahrnie goralská národnostná menšina, ktorá aktuálne stále nemá nárok na čerpanie finančných prostriedkov Fondu?

Otázka nespadá do kompetencií Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, ale patrí do pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Rómska:

1. Na zasadnutí koordinačnej rady rómskej národnostnej menšiny zo dňa 20.08.2025 bol Uznesením č. 4 k bodu 6 schválený presun neprerozdelených finančných prostriedkov z prioritnej oblasti B do prioritnej oblasti C (vo výške 150 933 Eur). V § 21 ods.1 (Príspevok do fondu) zákona č. 138/2017 Zb. z. sa píše, že ministerstvo kultúry poskytuje zo štátneho rozpočtu v rámci schválených limitov na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte príspevok do fondu najmenej vo výške 8 000 000 eur. Fond na podporu kultúry národnostných menšín zrušil výzvu číslo 6/2025 v októbri 2019, pričom výzva bola vyhlásená v septembri 2015. Ako dôvod udal fond limit verejných výdavkov na rok 2025. Žiadame fond o zaslanie stanoviska s legislatívnym odkazom, ktorý kráti štátny príspevok národnostiam na základe prekročenia limitu verejných výdavkov na rok 2025. Nie je nám jasné, prečo fond postupoval takýmto spôsobom, teda nechal koordinačnú radu schváliť presun, následne vyhlásil výzvu, uzavrel výzvu a zrušil ju pred zasadnutím odbornej rady. Žiadame vysvetliť celý tento postup.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín je pri nakladaní s finančnými prostriedkami viazaný zákonom č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín, najmä § 20 ods. 4, podľa ktorého je povinný zachovávať hospodárnosť a efektívnosť ich použitia.

Zároveň je Fond povinný dodržiavať zákonom ustanovený limit verejných výdavkov podľa § 30aa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorého výpočet a uplatňovanie zabezpečuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Na povinnosť dodržať tento limit bol Fond Ministerstvom financií SR písomne upozornený. Uvedený limit verejných výdavkov na rok 2025 je záväzný a jeho nedodržanie je spojené so zákonnými sankciami. Z tohto dôvodu Fond nie je oprávnený uvoľňovať ďalšie finančné prostriedky nad rámec už existujúcich zmluvných záväzkov, keďže by tým došlo k prekročeniu limitu verejných výdavkov. Táto povinnosť vyplýva aj z čl. 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, ktorým sa ustanovuje rámec fiškálnej disciplíny členských štátov Európskej únie. V dôsledku uvedených skutočností došlo k obmedzeniu disponibilných finančných prostriedkov Fondu v roku 2025, čo má priamy vplyv aj na financovanie výziev určených na podporu kultúry národnostných menšín.

Rusínska:

1. Vzhľadom na zastavenie dotácie na vydanie biblického Nového zákona v rusínskom jazyku, ktorý má po desaťročiach významný jazykový a kultúrny prínos pre Rusínov žijúcich na Slovensku, trvá Fond na názore, že vydanie takéhoto diela nesúvisí s rozvojom kultúry?

Štruktúra podpornej činnosti FPKNM na rok 2025 ustanovuje v časti Nepodporované aktivity (str. 119): Fond na podporu kultúry národnostných menšín nepodporuje vydávanie religióznej tlače (s výnimkou príloh zameraných na kultúru a jazyk príslušníkov národnostných menšín), pričom výnimka z predmetného pravidla týkajúca sa príloh zameraných na kultúru a jazyk národnostných menšín sa v zmysle Schémy štátnej pomoci SA.60697 (2020/N) týka iba kultúrnych príloh religióznych periodík (sekcia G ods. 1). Slovenský právny systém nepozná legálnu definíciu pojmu „religiózna tlač“ (religiózna literatúra). Krátky slovník slovenského jazyka (JÚLŠ SAV) k slovu „religiózný“ udáva: náboženský; prejavujúci náboženstvo. Jazykovedný konsenzus na významových synonymách slov „religiózný“ a „náboženský“ je teda v podmienkach slovenského jazyka nesporný. V zmysle § 6 ods. 2 písm. g) zák. č. 126/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov je Slovenská národná knižnica ústredným vedeckovýskumným a šandardizačným pracoviskom knižničného systému v Slovenskej republike. V súvislosti s plnením zákonnej úlohy metodicko-usmerňovacej národnej ustanovizne pre ostatné verejné knižnice na dotknutom úseku kultúrnej správy a pri vytváraní a aplikácii národného štandardu pre popis a koordinované budovanie a využívanie knižničných fondov ustanovila Slovenská národná knižnica Konspekt (výstup tzv. Jednotnej informačnej brány), ktorý obsahuje 26 kategórií pre národné štandardizované popisovanie knižničných fondov. V kategórii "Filozofia a náboženstvo" (kat. 5) je pod skupinu "2 - Náboženstvo" subsumovaná aj podskupina "2-23/-27 Biblia. Biblistika." Z uvedeného vyplýva, že národný systém pre štandardizované popisovanie knižničného fondu SR ustanovuje, že Biblia patrí do množiny náboženskej (religióznej) literatúry.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín v rámci prípravy Štruktúry podpornej činnosti na rok 2026 reflektoval potrebu podpory špecifických foriem tlače zameranej na zachovanie a rozvoj kultúry a jazyka príslušníkov národnostných menšín. Na základe uvedeného Fond doplnil do Štruktúry podpornej činnosti na rok 2026 výnimku z nepodporovaných aktivít, ktorá umožňuje podporu religióznej tlače, a to výlučne vo forme a) príloh zameraných na kultúru a jazyk príslušníkov národnostných menšín – periodická tlač, b) dosiaľ nevydaného, pre národnostnú menšinu významovo kultúrne alebo historicky kľúčového textu napísaného v kodifikovanom jazyku príslušnej národnostnej menšiny – neperiodická tlač.

2. Prečo bol termín na podávanie projektov v tomto roku skrátený na dva týždne, t. j. od 13. do 27. novembra 2025?

Na základe skúseností z predchádzajúcich výziev možno konštatovať, že dvojtýždňová lehota sa v praxi ukázala ako primeraná a efektívna na podávanie žiadostí.